

Algemene Beschouwing Pro6 Cranendonck

In Cranendonck, waar de dorpen bruisen van een rijk verenigingsleven en sterke gemeenschappen, staan we voor belangrijke keuzes die onze toekomst zullen vormgeven.

Pro6 beoordeelt de begroting voor 2025 daarom vooral in hoeverre, naar onze visie, daarin, de goede keuzes gemaakt worden qua ambitie en zorgzaamheid.

Pro6 waardeert het dat de begroting 2025 realistisch is en zich richt op het afronden van bestaande projecten. Maar deze begroting is ook sterk gekoppeld aan de strategische visie “het Kompas voor Cranendonck”, waar onze fractie toch wel vraagtekens bij plaatst. De uitgangspunten van de begroting, daar kunnen wij bijna niet op tegen zijn: inzetten op sterke gemeenschappen, afronden van lopende projecten, maar waar wij wel moeite mee hebben is dat het beleid zich vooral (eenzijdig) richt op de verwachte ontwikkelingen binnen de Brainportregio.

Daarnaast zien wij in deze begroting een aantal beleidspunten die wat ons betreft bijsturing of aanscherping behoeven. De belangrijkste daarvan, voor onze fractie zal ik hierna benoemen.

Woningbouw en Schaalsprong

Het Kompas voor Cranendonck is de nieuwe leidraad voor alle beleid, dus ook voor deze begroting. Kern daarvan is, dat om de brede welvaart in onze dorpen, inclusief het voorzieningenniveau, in 2040 op peil te houden, krimp voorkomen moet worden. In dit Kompas wordt dan een koppeling gemaakt met het idee van de schaalsprong. Zoals we op 15 oktober al duidelijk gemaakt hebben, zien we dit als enige, zaligmakende oplossingsrichting niet zitten.

Toch zijn we niet tegen een forse toename van het aantal woningen. We zijn het namelijk wèl met het College eens dat extra woningbouw ten goede zal komen aan de leefbaarheid.

Als antwoord op een technische vraag stelt het College dat het voor Cranendonck nodig is dat er sneller woningen en inwoners bij komen dan voorheen. Mee eens! Maar, dan moet naar onze overtuiging die uitbreiding subtieler gedoseerd worden, dan 4000 huizen erbij in Maarheeze.

Zie het verdwijnen van de basisschool uit Dorplein: die keert op termijn niet terug door vooral in Maarheeze te groeien. Willen we krimp in *alle* kernen tegengaan, dan zal er ook in alle kernen flink gebouwd moeten worden. Daarmee wordt ook het risico dat het karakter (‘de dorpse identiteit’ p.10) van een kern verloren gaat, Maarheeze een stuk kleiner.

Dat beantwoordt ook de vraag op p.10 hoe te voorkomen dat de regionale ontwikkeling de verschillen tussen kernen in onze gemeente te groot maakt.

En als u dan toch een mogelijke gebiedsontwikkeling in Maarheeze wilt laten onderzoeken (p.19), dan is onze suggestie: maak gebruik van de kennis en kunde van de inwoners van Maarheeze.

In Mooi Maris is veel deskundigheid aanwezig, werk met hen samen.

Op deze manier krijg je tenminste een plan met draagvlak en kunnen de kosten gereduceerd worden.

Daarom dienen we over dat onderzoek naar de gebiedsontwikkeling een amendement in.

[Amendement onderzoek gebiedsontwikkeling Maarheeze \(Pro6\)](#)

De raad van de gemeente Cranendonck, in vergadering bijeen op 12 november 2024,

Overwegende dat

- nog niet vaststaat of de plannen omtrent de schaa sprong in de geopperde omvang op afzienbare termijn gerealiseerd zullen worden
- met de schaa sprong beoogd wordt in te spelen op de verwachte economische ontwikkeling in de MRE-regio

Besluit:

- pas mee te zullen betalen aan zo'n onderzoek als vaststaat dat de MRE-regio het leeuwendeel, tenminste 75%, van de kosten voor zijn rekening neemt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Woonlasten

Wij zijn geen voorstander van de vermenging van de tarieven voor afval en riool in die van de OZB. De OZB is gekoppeld aan de WOZ-waarde, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn dat niet (de laatste hangt gestaffeld af van het waterverbruik).

Alhoewel Pro6 het sympathiek vindt dat er een maatregel wordt getroffen die om huurders ontlast (zij het ten koste van woningbezitters), vindt Pro6 de gekozen systematiek niet transparant.

We zien vooral bezwaren tegen deze versleuteling van de woonlasten.

Hoe kunnen we volgen dat de stortingen in de afvalstoffen- en rioolvoorziening op peil blijven?

Op p.123-124 staat dat de kostenstijgingen (indexering, contracten) bij Afval en Riool opgevangen worden door de betreffende voorzieningen aan te spreken, maar die wordt nu niet of minder aangevuld (zie tabel p.170: de voorziening Riolerings loopt komende jaren in rap tempo leeg, die van de Afvalstoffen ontbreekt!).

Het bezwaar tegen deze manier van belasten is ook, dat zo de kostendekkendheid van de twee tarieven vertekend wordt en lastig te bepalen is.

Kortom: tegenover een hogere vrij besteedbare OZB-opbrengst staat een lagere storting in de geormerkte voorzieningen voor Riool en Afvalstoffen: leuk voor het college, voor de woonlasten van de inwoners maakt het helemaal niets uit, maar voor de transparantie is het funest en dat wordt ieder volgend jaar een stapje erger. Daarom dienen we het volgende amendement in Amendement OZB-verhoging:

Amendement OZB-verhoging(pro6)

De Raad van de gemeente Cranendonck, in vergadering bijeen op 12 november 2024,

Overwegende dat

- De voorgestelde versleuteling van de stijging van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht in de OZB-tarieven leidt tot een minder transparante verdeling van de woonlasten over zowel de gebruikers als de verleende diensten,

Besluit:

- de tariefsverhogingen van de OZB, de afvalstoffenheffing en het rioolrecht in deze begroting afzonderlijk, dus op de tot nu toe gebruikelijke wijze, vast te stellen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Sociaal Domein

Binnen het sociaal heeft onze fractie twee aandachtspunten
De sociaal makelaars en de jeugdzorg

Sociaal Makelaars

Onze sociaal makelaars zijn de stille helden van de gemeenschap. Ze bieden een luisterend oor en helpen waar nodig. Door hun succes worden ze nu zo veel gevraagd dat hun rol dreigt te veranderen naar het opbouwen van netwerkorganisaties.

Pro6 vindt het belangrijk dat ze bereikbaar blijven voor individuele hulpvragen, zodat iedereen direct contact kan opnemen als men hulp nodig heeft.

Inmiddels is er een onderzoek geweest waarin het functioneren van de sociaal makelaars werd geëvalueerd. Wij wachten nog steeds op de presentatie van dit onderzoek, maar via via zijn we op de hoogte van de uitkomst hiervan.

Vandaar dat wij samen met CrA! een motie hebben opgesteld, de Motie: Evaluatie en Doorontwikkeling Sociaal Makelaars waarin wij vragen voor het behoud van de huidige rol van de sociaal makelaars, zodat zij nog steeds ondersteuning kunnen blijven bieden aan individuele inwoners en nog steeds “achter de voordeur” kunnen blijven komen.

Motie: Evaluatie en Doorontwikkeling Sociaal Makelaars(pro6)

De raad van de gemeente Cranendonck, in vergadering bijeen op 12 november 2024

Overwegende dat

- De gemeente Cranendonck recentelijk een evaluatie heeft uitgevoerd over de rol van sociaal makelaars.
- Sociaal makelaars bijdragen aan de sociale cohesie en het activeren van kwetsbare groepen.
- De Sociaal Makelaars bijdragen aan het welzijn van de inwoners door persoonlijke gesprekken te voeren en het bieden van ondersteuning.
- De Sociaal makelaars nog “echt achter de voordeur” komen bij inwoners en dat dit zo moet blijven.
- De huidige inzet van sociaal makelaars positieve resultaten heeft opgeleverd, maar er nog ruimte is voor verbetering en uitbreiding.

Verzoekt het college van B&W:

- De resultaten van de recente evaluatie van de sociaal makelaars te delen met de gemeenteraad voor 01-01-2025
- In Q1 2025 een plan van aanpak te ontwikkelen voor de doorontwikkeling van de rol van sociaal makelaars wat tegemoetkomt aan de wensen van inwoners, betrokken organisaties en de raad

en gaat over tot de orde van de dag

Jeugdzorg en Armoedebestrijding

De jeugd is onze toekomst, en hun welzijn mag nooit het kind van de rekening worden.

Pro6 pleit voor het behoud en de uitbreiding van jeugdzorg zonder bezuinigingen. We geloven in de kracht van preventie en willen maatwerk bieden om ook de meest complexe problemen aan te pakken.

Daarnaast willen we armoede onder kinderen actief bestrijden. Opgroeien in armoede heeft namelijk grote gevolgen voor de ontwikkeling van kinderen. Door een integrale aanpak te hanteren, kunnen we gezinnen ondersteunen en kinderen een betere toekomst bieden. Wij dienen samen met CrA! een motie in: Motie bestrijding kinderarmoede.

Hierin verzoeken wij een koppeling te maken tussen het bestrijden van kinderarmoede en het voorkomen dat jeugdzorg moet worden gegeven om de gevolgen van armoede te bestrijden.

Wonen-en- Leven, Project Buitenkans

In het buitengebied liggen nog veel kansen en uitdagingen, maar in de groene velden van Cranendonck ligt een kans voor onze boeren. Met het project Buitenkans kan de gemeente maatwerk bieden aan boeren die willen omschakelen naar minder intensieve veehouderij of een meer klimaatvriendelijke vorm van landbouw. Dit biedt niet alleen een duurzaam toekomstperspectief voor onze boeren, maar ook voor onze natuur.

Met deze visie streeft Pro6 naar een Cranendonck waar iedereen zich thuis voelt, waar we samen bouwen aan een duurzame en zorgzame gemeenschap. Laten we deze toekomst samen vormgeven! Daarnaast willen wij de motie van ELAN, motie bezuinigingsplan mee indienen, om voor de kadernota 2026 en de meerjarenbegroting 2026-2029, goed geïnformeerd en voorbereid, keuzes te kunnen maken voor de mogelijke gevolgen van voorgestelde bezuinigingen.

En de motie Aanpassen start- en slotdagen kermissen in Cranendonck, van de VVD dienen wij ook mee in. Wij zien het belang van de kermissen in onze kernen, waarin mensen van alle pluimage bij elkaar komen en de sociale cohesie versterkt wordt. Als het aanpassen van de start-en slotdagen kan bijdragen aan de continuïteit van de kermissen, zijn wij van deze motie een groot voorstander.

Tenslotte

De fractie Pro6 steunt van ganser harte de stappen die onze gemeente maakt om met gezamenlijke inzet de leefbaarheid in onze kernen te verbeteren, de sociale cohesie te versterken en financiële stabiliteit te waarborgen. In deze algemene beschouwing over de begroting van 2025 hebben we zojuist aangegeven waar dat in onze ogen nog beter kan.

We blijven ons inzetten voor transparantie en verantwoording, zodat iedere inwoner kan vertrouwen op een eerlijk en rechtvaardig beleid. Samen bouwen we aan een Cranendonck waar iedereen zich thuis voelt en waar we met vertrouwen de uitdagingen van de toekomst tegemoet kunnen treden.